

پیروزی شیعیان در انتخابات بحرین

انتخابات اخیر پارلمان بحرین با پیروزی چشمگیر شیعیان این کشور همراه بود. با توجه به اینکه این نخستین بار است که شیعیان در انتخابات شرکت می‌کنند، نتایج آن قابل تأمل است.

بر اساس اعلام محمد علی الستری وزیر دادگستری بحرین احزاب و فراکسیون‌های اسلامی در انتخابات پارلمان و شوراهای این کشور به پیروزی دست یافته و جریان اسلامی وفاق ملی (شیعیان مخالف) به رهبری شیخ علی سلمان با کسب ۱۸ کرسی از ۴۰ کرسی انتخابی پارلمان به بزرگ‌ترین فراکسیون پارلمان این کشور تبدیل شده‌اند.

۲. در انتخابات سال جاری تعداد ۲۰۶ نماینده که ۱۷ نفر از آنها زن بوده‌اند خود را نامزد انتخابات نموده بودند که شرکت‌کنندگان بحرینی (۲۵۹ الی ۳۰۰ هزار نفر از جمعیت ۷۰۰ هزار نفری این کشور) ۴۰ نفر از بین آنان از جمله یک زن را انتخاب نموده‌اند.

۳. علاوه بر انتخابات پارلمان ۱۶۵ نفر از جمله ۵ نفر زن نامزد انتخابات پنج شورای شهرداری‌های بحرین هم بوده‌اند.

۴. در انتخابات اخیر ۵ حزب و جریان سیاسی با یکدیگر به رقابت پرداخته‌اند که عبارتند از:

جریان اسلامی وفاق ملی (شیعیان مخالف) به رهبری شیخ علی سلمان.

فراکسیون عمل دموکراتیک ملی (لیبرال مخالف) به رهبری ابراهیم شریف.

سابقه

۱. اگرچه انتخابات پارلمان بحرین که دور اول آن در تاریخ ۱۳۸۵/۹/۴ برگزار گردید دومین انتخابات پارلمانی در این کشور می‌باشد لیکن شیعیان برای اولین بار در این انتخابات شرکت می‌نمایند (انتخابات سال ۲۰۰۲ توسط شیعیان تحریم گردیده بود).

جمعیت اسلامی الاصله سلفی به رهبری شیخ عادل المعاوذه.

جمعیت تریون اسلامی (اخوان) به رهبری صلاح علی حضور.

حزب چپگرای تریون دموکراتیک پیشرو به رهبری حسن مدن.

۵. در پایان دو دور رأی‌گیری مجمع وفاق ملی با کسب ۱۸ کرسی و ائتلاف مجمع تریون ملی و جناح الاصله با کسب ۱۲ کرسی بعد از مجمع وفاق قرار گرفته‌اند و ۱۰ کرسی نیز به جناح مستقل اختصاص یافته است.

۶. در انتخابات شورای شهرداری نیز مجمع وفاق ریاست شهرداری سه استان را که طی ۴ سال گذشته در دست داشته مجدداً بر عهده گرفته ولی شورای پایتخت را از دست داده است.

نظریه

اگرچه اختیارات پارلمان بحرین در سیستم سیاسی این کشور چندان دامنه‌دار و وسیع نبوده و دامنه اختیارات آن در مقایسه با اختیارات پادشاه بسیار محدود می‌باشد، اما بدون شک این انتخابات دارای اثرات و بازتاب‌های دو سویه در داخل و خارج این کشور می‌باشد. از یک سو شیعیان این کشور که اکثریت جمعیت را تشکیل می‌دهند به قدرت و نفوذ خود بیشتر پی برده و درایت سیاسی آنها موجب خواهد گردید تا حقوق پایمال شده خود را بهتر استیفا نمایند از سوی دیگر این انتخابات که خود متأثر از تحولات منطقه به‌ویژه اوضاع عراق و تقویت شیعیان این کشور می‌باشد می‌تواند تأثیرات مثبت و منفی بر نحوه نگرش دیگر کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس نسبت به اقلیت‌های شیعه خود داشته باشد بدین نحو که اگر مشکلی در روابط شیعیان با دولت بحرین به وجود نیاید رهبران دیگر کشورهای منطقه نیز فرصت شرکت در انتخابات را به اقلیت‌های خود اعطا خواهند نمود لیکن اگر پیروزی شیعیان در بحرین موجب بروز تنش بین دولت و شیعیان گردد این امر نه تنها کمکی

به بهبود وضعیت شیعیان بحرین نخواهد نمود بلکه برعکس عرصه را بر دامنه فعالیت شیعیان در دیگر کشورهای منطقه و همچنین بحرین تنگ‌تر خواهد کرد.

از آنجا که شیخ خلیفه بن سلمان الخلیفه نخست‌وزیر بحرین دارای گرایشات ضد شیعی می‌باشد رهبران شیعه بحرین باید به گونه‌ای رفتار نمایند که فرصت هرگونه عکس‌العمل انتقام‌آمیز از مخالفان خود را از بین ببرند. به نظر می‌رسد تأکید بر مشکلات اقتصادی و اجتماعی و ارائه راه‌حل‌های مناسب جهت مشکلات فراروی جامعه بحرین می‌تواند زمینه مشارکت بیشتر شیعیان این کشور در برطرف نمودن مشکلات جامعه این کشور را فراهم آورد که خود این امر به افزایش محبوبیت شیعیان این کشور کمک خواهد نمود.

پرویز افشاری

مرکز مطالعات خلیج فارس و خاورمیانه